

Delårsregnskap 4. kvartal 2013

- foreløpig årsregnskap 2013

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	10
Balanse	11
Endring i egenkapital	12
Resultater og nøkkeltall fra kvartalsregnskapene	13
Note 1 Regnskapsprinsipper	14
Note 2 Tap på utlån, garantier m.v.	15
Note 3 Brutto utlån fordelt på sektor og næring	16
Note 4 Innskudd fordelt på sektor og næring	16
Note 5 Finansielle derivater	17
Note 6 Øvrige eiendeler	17
Note 7 Verdipapirgjeld	18
Note 8 Annen gjeld og pensjonsforpliktelser	18
Note 9 Kapitaldekning	19
Note 10 Egenkapitalbevisiere og spredning av egenkapitalbevis	20
Note 11 Segmentinformasjon	21
Note 12 SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS	21
Note 13 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	22
Note 14 Likviditetsrisiko	23
Note 15 Finansielle instrumenter og motregning	23

Hovedtall

RESULTATSAMMENDRAG (Hele tusen kroner)	31.12.2013	31.12.2012
	%	%
Netto renteinntekter	288 900 1,65	284 142 1,73
Netto provisjons- og andre inntekter	209 921 1,20	164 763 1,00
Netto avkastning på finansielle investeringer	84 495 0,48	47 819 0,29
Sum inntekter	583 316 3,33	496 725 3,02
Sum driftskostnader	272 062 1,55	264 390 1,61
Driftsresultat før tap	311 253 1,78	232 334 1,41
Tap på utlån og garantier	16 537 0,09	10 732 0,07
Resultat før skatt	294 716 1,68	221 602 1,35
Skattekostnad	61 004 0,35	47 573 0,29
Periodens resultat	233 712 1,33	174 029 1,06
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat		
Aktuarielle gevinster og tap vedrørende ytelsespensjon	10 324 0,06	16 055 0,10
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	1 104 0,01	597 0,00
Skattekostnad	- 2 891 -0,02	- 4 495 -0,03
Poster som vil bli reklassifisert til resultat		
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	1 932 0,01	
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		
Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen	10 469 0,06	12 157 0,07
Totalresultat	244 181 1,39	186 187 1,22
NØKKELTALL	31.12.2013	31.12.2012
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning ¹⁾	9,8 %	7,6 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	10,2 %	8,8 %
Kostnadsprosent ²⁾	46,6 %	53,2 %
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	14 743 657	14 054 170
Brutto utlån til kunder inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	19 513 580	18 004 059
Innskudd fra kunder	10 612 072	9 724 301
Innskuddsdekning	72,0 %	69,2 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	4,9 %	3,3 %
Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	8,4 %	13,1 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	9,1 %	6,5 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	17 514 861	16 464 957
Forvaltningskapital	18 037 690	16 992 033
Forvaltningskapital inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	22 807 613	20 941 922
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl. SB1 Boligkreditt		
Tapsprosent utlån ³⁾	0,1 %	0,1 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,3 %	0,4 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,2 %
Soliditet		
Kapitaldeknings-/kjernekapitaldekningsprosent (konsern)	15,6 %	16,2 %
Kapitaldeknings-/kjernekapitaldekningsprosent (morbank)	17,6 %	18,4 %
Netto ansvarlig kapital/kjernekapital (konsern)	1 742 671	1 714 355
Netto ansvarlig kapital/kjernekapital (morbank)	2 004 073	2 002 338
Kontor og bemanning		
Antall kontor	9	9
Antall årsverk	172,1	173,9
Egenkapitalbevis	31.12.2013	31.12.2012
Egenkapitalbevisbrøk	97,19 %	97,19 %
Børskurs	122,50	113,50
Børsverdi mill. kr	1.708	1.583
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	175,96	165,97
Resultat pr egenkapitalbevis (kr) (morbank) ⁴⁾	14,11	11,65
Resultat pr egenkapitalbevis (kr) (konsern) ⁴⁾	16,21	12,03
Utbytte pr egenkapitalbevis (kr)	8,60	8,00
Pris / Resultat per egenkapitalbevis annualisert	7,56	9,44
Pris / Bokført egenkapital	0,70	0,68

1) Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum kostnader i prosent av sum driftsinntekter

3) Netto tap i prosent av brutto utlån inkl. Boligkreditt hittil i år, annualisert

4) Overskudd hittil i år eks. minoritetsinteresser multiplisert med egenkapitalbevisprosenten og dividert på gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis.

4. kvartal 2013

Foreløpig årsregnskap

SpareBank 1 Ringerike Hadelands delårsregnskap utarbeides i samsvar med IAS 34 om delårsrapportering. Delårsregnskapene blir ikke revidert.

Alle regnskapshenvisninger er til konsernet hvis ikke annet er angitt.

Hovedtall fra regnskapet per 31. desember 2013

- Resultat: 233,7 mill kroner (174,0 mill. kroner)
- Resultat før skatt: 294,7 mill. kroner (221,6 mill. kroner)
- Egenkapitalavkastning: 9,8 % (7,6 %)
- Tap på utlån: 16,5 mill. kroner (10,7 mill. kroner)
- 12-måneders vekst i utlån inkl. lån overført SpareBank 1 Boligkreditt: 8,4 % (13,1 %)
- 12-måneders vekst i innskudd: 9,1 % (6,5 %)
- Ren kjernekapitaldekning: 15,6 % (16,2 %)
- Ren kjernekapital: 1.742,7 mill. kroner, tilsvarende 9,5 % (9,8 %) i "Leverage Ratio"¹
- Resultat per egenkapitalbevis: 16,21 kroner (12,03 kroner)
- Foreslått utbytte: 8,60 kroner (8,00 kroner) per egenkapitalbevis

Hovedtall fra regnskapet for fjerde kvartal 2013

- Resultat: 64,8 mill kroner (32,9 mill. kroner)
- Resultat før skatt: 83,5 mill. kroner (42,1 mill. kroner)
- Egenkapitalavkastning: 10,7 % (5,7 %)
- Tap på utlån: 2,7 mill. kroner (10,8 mill. kroner)
- Resultat per egenkapitalbevis: 4,52 kroner (2,29 kroner).

God vekst og effektiv bankdrift

Hovedtrekk

- Sterk resultatutvikling i kjernevirksomheten som følge av økte marginer på utlån og volumvekst
- Høy aktivitet, lav kostnadsvekst og effektiv drift
- Relativt høy utlånsvekst i både privatmarkedet og bedriftsmarkedet. Sterkest vekst i satsningsområdene Hole og Nittedal med hhv. 12,5 % og 14,1 % til personkunder.
- Fortsatt god inntektsutvikling i eiendomsmeglervirksomheten
- Fortsatt relativt lave tap og mislighold
- Sterk soliditet, innskuddsdekning og god tilgang på likviditet.
- Positiv utvikling i avkastning fra finansielle investeringer, herunder indirekte investering i SpareBank 1 Gruppen.

¹ "Leverage Ratio" er beregnet som kjernekapital etter dagens regelverk dividert med summen av regnskapsmessig balanse og kredittkvaliteten av utenom-balanse poster i henhold til kapitaldekningsforskriften per 31.12.2013, jf. "Basel-komiteens Consultative Document Revised Basel III leverage ratio framework and disclosure requirements" utgitt i juni 2013.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland-konsernet oppnådde i 2013 et resultat på 233,7 mill. kroner (174,0 mill. kroner) og en avkastning på egenkapitalen på 9,8 % (7,6 %). Resultat før skatt ble 294,7 mill. kroner (221,6 mill. kroner). Det gode resultatet tilskrives positiv inntektsutvikling og økt avkastning på finansielle investeringer sammenlignet med 2012.

Resultat før skatt i 4. kvartal isolert ble 83,5 mill. kroner (42,1 mill. kroner). Kvartalsresultatet preges av:

- Positiv utvikling i netto renteinntekter inkl. provisjon fra overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt
- God avkastning på finansielle investeringer, herunder gode resultater fra felleskontrollert virksomhet

Avkastning på egenkapitalen i kvartalet ble 10,7 % (5,7 %).

I 2013 økte driftsinntektene med 17,4 %, og ble samlet 583,3 mill. kroner (496,7 mill. kroner).

Avkastning på finansielle eiendeler ble 84,5 mill. kroner (47,8 mill. kroner), hvor inntekter av eierinteresser utgjorde 47,4 mill. kroner (28,4 mill. kroner).

Samlede driftskostnader ble 272,1 mill. kroner i 2013 (264,4 mill. kroner).

Forslag til overskuddsdisponering

Det er morbankens regnskap som danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet. Morbankens resultat inkluderer mottatt utbytte fra datterselskap og felleskontrollert virksomhet. I konsernregnskapet foretas full konsolidering av datterselskap, mens resultatandel fra felleskontrollert virksomhet konsolideres etter egenkapitalmetoden. Utbytte inkluderes derfor ikke i konsernresultatet.

Forskjell konsern - morbank	2013	2012
Årsoverskudd konsern	233.712	174.029
Resultat i datterselskap	-5.255	-7.198
Utbytte fra datterselskap	5.758	6.192
Resultatandel felleskontrollert virksomhet	-46.145	-28.403
Utbytte fra felleskontrollert virksomhet	19.116	20.846
Andre forskjeller	-4.761	1.729
Årsoverskudd morbank	202.425	167.195

Årsoverskudd til disponering fremkommer etter endringer i fond for urealiserte gevinster på 4,5 mill. kroner. Samlet beløp til disponering er 206,9 mill. kroner.

Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og egenkapitalbeviserne i henhold til deres respektive andel av egenkapitalen, slik at utbytte og avsetning til utjevningsfond utgjør 97,19 % av det disponerte resultatet.

Styret foreslår overfor bankens representantskap et kontantutbytte på 8,60 kroner per egenkapitalbevis. Dette gir en utdelingsgrad på 53,0 % av egenkapitalbeviserens andel av konsernets resultat. I samsvar med bankens langsiktige utbyttepolitikk utgjør utbyttet over halvparten av bankens normalinntjening i 2013.

Overskuddsdisponering	2013
Årsoverskudd i morbank	202.425
Overført fond for urealiserte gevinster	4.495
Årsoverskudd til disponering	206.920
Utbytte	119.941
Overført til utjevningsfond	81.156
Grunnfondskapital	2.350
Gaver	3.473
Sum disponert	206.920

Netto renteinntekter

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter i 2013 utgjorde 288,9 mill. kroner (284,1 mill. kroner). Det er kostnadsført 7,9 mill. kroner i sikringsfondsavgift klassifisert som rentekostnad i perioden. I 2012 var banken fritatt for denne avgiften. Den negative trenden med fallende kundemargin snudde etter at banken økte utlånsrentene med virkning fra og med midten av mai 2013. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt har økt med 820,0 mill. kroner fra 31. desember 2012, noe som tilsvarer 54,3 % av utlånsveksten i samme periode. Dette medfører at utlånsveksten på 8,4 % ikke fullt ut gjenspeiles i netto renteinntekter. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde rentenettoen i 2013 1,65 % (1,73 %).

Inntekter fra den overførte utlånsporteføljen til SpareBank 1 Boligkreditt føres som provisjonsinntekter. For 2013 utgjør disse provisjonsinntektene 57,8 mill. kroner (23,2 mill. kroner). Netto renteinntekter inklusive ovennevnte provisjonsinntekter viser en økning på 39,5 mill. kroner (12,9 %) sammenlignet med tilsvarende periode i 2012.

Per 31. desember har banken overført boliglån for 4.770,0 mill. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS (3.949,9 mill. kroner). Tilgjengelig volum for overføring var ved slutten av perioden 931 mill. kroner.

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter utgjorde per 31. desember 2013 209,9 mill. kroner (164,8 mill. kroner). Netto provisjonsinntekter økte med 45,1 mill. kroner som hovedsakelig forklares ved en økning i provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt på 34,6 mill. kroner samt en økning i inntekter fra betalingsformidling på 7,8 mill. kroner. Andre driftsinntekter består hovedsakelig av inntekter fra investering i Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland AS som hadde netto driftsinntekter på 58,9 mill. kroner ved utgangen av 2013 (56,1 mill. kroner.).

Avkastning på finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle eiendeler ble 84,5 mill. kroner (47,8 mill. kroner). Avkastning eksklusive resultatandel i felleskontrollert virksomhet ble 37,1 mill. kroner (19,4 mill. kroner). Mottatt utbytte økte med 2,5 mill. kroner mens verdiendring og gevinst/tap på finansielle eiendeler økte med 15,1 mill. kroner fra 2012.

Banken eier aksjer i SamSpar Bankinvest II AS (15,4 %) som igjen eier aksjer i Bank 1 Oslo Akershus. Investeringen er i løpet av 4. kvartal reklassifisert fra felleskontrollert virksomhet til finansiell investering. Dette basert på endret intensjon med investeringen som følge av endringer i eiersituasjonen i Bank 1 Oslo Akershus AS tidligere i år. Investeringen verdsettes fra og med 4. kvartal til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet i både morbankens og konsernets regnskap.

Eierandeler i felleskontrollert virksomhet

Banken har per 31. desember 2013 eierandeler i Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar) og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS på henholdsvis 15,6 % og 20,8 %.

Eierandelene er uendret i forhold til siste årsskifte.

Konsernet resultatfører hvert kvartal en andel av selskapenes resultat tilsvarende bankens eierandel i det respektive selskap. I 2013 ga dette en ordinær inntekt på 47,4 mill. kroner (28,4 mill. kroner) samt 2,1 mill. kroner (0,6 mill. kroner) i andre inntekter som inngår i utvidet resultatregnskap. I morbanken inntektsføres utbytte mottatt fra de nevnte selskapene.

Driftskostnader

Sum driftskostnader i 2013 utgjorde 272,1 mill. kroner (264,4 mill. kroner).

Personalkostnader utgjør om lag 56 prosent av de totale driftskostnadene og disse økte med 9,2 mill. kroner.

Målt i forhold til totale inntekter utgjorde driftskostnadene per desember 2013 46,6 % (53,2 %) som er innenfor vårt mål om en kostnadsprosent på maksimum 50 %.

Tap og mislighold

Årets netto tap på utlån og garantier er 16,5 mill. kroner (10,7 mill. kroner). Endring i individuelle nedskrivninger og netto konstaterte tap utgjør 13,0 mill. kroner (5,7 mill. kroner). Gruppenedskrivninger er i 2013 økt med 3,5 mill. kroner mens de ble økt med 5,0 mill. kroner i 2012. Det er ingen endring i gruppenedskrivninger i 4. kvartal 2013.

Misligholdte utlån over 90 dager utgjorde per 31. desember 2013 57,5 mill. kroner (55,0 mill. kroner), tilsvarende 0,3 % (0,4 %) av brutto utlån inkl. volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt. Taps- og misligholdssituasjonen er spesifisert i note 2. Etter styrets vurdering er bankens kredittrisiko moderat.

Balanseutvikling

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av året 18.038 mill. kroner, en økning på 6,2 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes økte utlån og økte likviditetsreserver. I tillegg er det overført boliglån for 4.770 mill. kroner (3.949,9 mill. kroner). Lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt.

Brutto utlån inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 8,4 % (13,1) siste 12 måneder og var 19.514 mill. kroner ved utgangen av 2013. 12-måneders veksten i brutto utlån til personkunder var 7,0 % (11,3 %) og 11,2 % (16,6 %) til bedriftskunder.

Konsernets finansielle investeringer var 1.890 mill. kroner (1.730 mill. kroner) ved utgangen av året. Bokført verdi av aksjefond og børsnoterte aksjer og egenkapitalbevis utgjorde 53,1 mill. kroner (0,30 % av forvaltningskapitalen). Banken har solgt aksjer og egenkapitalbevis i løpet av året som et ledd i strategien om å redusere markedsrisikoen i porteføljen.

Innskudd fra kunder økte i siste 12-månedersperiode med 9,1 % (6,5 %). 12-måneder veksten i innskudd fra personkunder var 7,7 % (8,2 %) og 11,9 % (1,8 %) til bedriftskunder. Innskuddsdekningen ved utgangen av året var 72,0 % (69,2 %).

Kapitaldekning

Per 31. desember 2013 var kapitaldekningen 15,6 % (16,2 %). Konsernets netto ansvarlige kapital utgjorde 1.742,7 mill. kroner (1.714,4 mill. kroner). Morbankens kapitaldekning var 17,6 % (18,4 %). Hovedforskjellen mellom netto ansvarlig kapital i konsernet og i morbanken er pålegg om kapitaldekningsreserve i konsernet knyttet til vår eierandel i felleskontrollerte virksomheter. Satsningen i blant annet Nittedal og bedriftsmarkedet på Hadeland står fast, og forventes å gi fortsatt økt utlånsvolum. Styret er i prosess med å revidere målsettingen om nivå på kapitaldekningen i lys av foreslåtte endrede krav til bankers soliditet.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Det har ikke vært gjennomført transaksjoner med nærstående parter som har hatt vesentlig betydning på virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

Risikoforhold og utsiktene fremover

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Det har de siste årene vært relativt lave tap på utlån og banken følger aktivt opp løpende engasjementer. Alle kreditter besluttet i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåkning av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Gruppen, hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen vil være avhengig av den økonomiske utviklingen i Norge generelt og i bankens markedsområder spesielt. Deler av industrirettet virksomhet i bankens markedsområde melder om redusert aktivitet og fallende lønnsomhet. Arbeidsledigheten er relativt lav, selv etter nedbemanning innenfor tradisjonell industri. Det forventes et uendret risikobilde for 2014. Kredittrisikoen vil også kunne påvirkes av økt satsing innen både person- og bedriftskundemarkedet i blant annet Nittedalsområdet. Banken er både inntjenings- og soliditetsmessig forberedt på dette og vurderer kredittkvaliteten som generelt stabil og god.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes bankens eierandel i Samspar, Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS og SamSpar Bankinvest II AS.

Det har vært god tilgang på markedsfinansiering gjennom året og marginene har gått ned. Styret forventer at tilgangen til markedsfinansiering vil være god også fremover. Banken arbeider løpende med å tilpasse seg besluttede og forventede regelendringer blant annet innenfor likviditets- og soliditetsområdet. Isolert sett vil disse endringene bidra til å redusere bankens lønnsomhet. Bankens primære fundingkilde er for tiden SpareBank 1 Boligkreditt da dette selskapet oppnår bedre innlånsvilkår. Banken har et betydelig boliglånsvolum som er klargjort for eventuell overføring til SpareBank 1 Boligkreditt

Styret er meget godt fornøyd med bankens resultat i 2013 og ønsker å takke alle medarbeidere for god innsats.

Hønefoss, 5. februar 2014
I styret for SpareBank 1 Ringerike Hadeland

Jørn Prestkvern
Leder

Anne Cathrine Frøstrup

Bjørn Haugen Morstad

Bente S. Klæstad

Svein Oftedal

Tommy Helgerud

Liv Bente Kildal

Steinar Haugli
Adm. banksjef

Resultatregnskap

MORBANK				KONSERN					
4. kv. 2012	4. kv. 2013	01.01-31.12.12	01.01-31.12.13	(Hele tusen kroner)	Note	01.01-31.12.13	01.01-31.12.12	4. kv. 2013	4. kv. 2012
163 780	178 718	660 939	684 796	Renteinntekter		685 215	661 457	178 799	163 838
92 822	100 941	377 382	396 415	Rentekostnader		396 315	377 315	100 840	92 751
70 958	77 777	283.557	288.381	Netto renteinntekter		288 900	284.142	77 959	71 087
33 995	41 843	111 228	154 759	Provisjonsinntekter		154 759	111 150	41 843	33 917
1 962	1 995	7 527	7 999	Provisjonskostnader		7 999	7 527	1 995	1 962
2 461	1 008	5 556	4 811	Andre driftsinntekter		63 161	61 140	14 136	15 704
34.494	40.857	109.257	151.571	Netto provisjonsinntekter og andre inntekter		209 921	164.763	53 984	47 659
8		12 981	7 608	Utbytte og andre inntekter av verdipapirer		7 728	5 195		8
		20 846	24 874	Inntekter av eierinteresser		47 383	28 403	9 500	1 588
1 959	10 915	14 221	25 860	Netto verdiendring på finansielle eiendeler		29 383	14 221	14 437	1 959
1.967	10.915	48.048	58.343	Netto avkastning på finansielle investeringer		84 495	47.819	23 938	3 555
107.419	129.548	440.862	498.295	Sum inntekter		583 316	496.725	155 881	122 302
27 474	30 541	106 220	109 863	Personalkostnader		151 757	142 599	41 490	37 763
17 272	17 236	69 458	71 434	Administrasjonskostnader		71 434	69 458	17 236	17 272
4 105	4 122	15 209	16 381	Ordinære avskrivninger		16 765	15 490	4 238	4 204
7 726	3 984	27 335	22 517	Andre driftskostnader		32 106	36 843	6 709	10 171
56.577	55.883	218.222	220.195	Sum driftskostnader		272 062	264.390	69 673	69 410
50.842	73.665	222.640	278.100	Driftsresultat før tap		311 253	232.334	86 207	52 891
10 805	2 663	10 732	16 537	Tap på utlån og garantier	2	16 537	10 732	2 663	10 805
40.037	71.002	211.908	261.563	Resultat før skatt		294 716	221.602	83 544	42 086
8 985	18 997	44 713	59 138	Skattekostnad		61 004	47 573	18 735	9 158
31.052	52.005	167.195	202.425	Periodens resultat		233 712	174.029	64 809	32 928
				Herav minoritetsinteresser		1 051	1 440	- 44	58

Utvidet resultatregnskap

MORBANK						KONSERN			
4. kv. 2012	4. kv. 2013	01.01-31.12.12	01.01-31.12.13	(Hele tusen kroner)	Note	01.01-31.12.13	01.01-31.12.12	4. kv. 2013	4. kv. 2012
31 052	52 005	167 195	202 425	Periodens resultat		233 712	174 029	64 809	32 928
				Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat					
16 252	9 058	16 252	9 058	Aktuarielle gevinster og tap vedrørende ytelsespensjon		10 324	16 055	10 324	16 055
				Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		1 104	597	1 583	411
- 4 551	- 2 536	- 4 551	- 2 536	Skatt		- 2 891	- 4 495	- 2 891	- 4 495
				Poster som vil bli reklassifisert til resultat					
	27 047		27 047	Endring i virkelig verdi for invest. holdt for salg		1 932		1 932	
				Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		998		998	
11 701	33 568	11 701	33 568	Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen		11 467	12 157	11 946	11 971
42 753	85 573	178 896	235 993	Totalresultat		245 179	186 187	76 755	44 900
				Herav minoritetsinteresser		1.205	1.557	110	175

Balanse

MORBANK		Note	KONSERN	
31.12.2012	31.12.2013	(Hele tusen kroner)	31.12.2013	31.12.2012
112.998	112.132	Kontanter og fordringer på sentralbanker	112 132	112 998
901.954	990.478	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	990 478	902 970
14.056.501	14.745.846	Brutto utlån til kunder 3,13	14 743 657	14 054 170
-19.305	-23.115	- Individuelle nedskrivninger 2	- 23 115	- 19 305
-50.012	-53.512	- Nedskrivninger på grupper av utlån 2	- 53 512	- 50 012
13.987.184	14.669.219	Netto utlån til kunder	14.667.030	13.984.853
984.146	1.083.387	Sertifikater og obligasjoner med fast avkast til virkelig verdi 13	1 083 387	984 146
25.086	24 649	Derivater 5,13	24 649	25 086
360.914	442.403	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser 13	442 404	360 915
276.285	249.266	Investerings i eierinteresser 13	339 888	359 368
15.983	15.983	Investerings i konsernselskaper 13		
85.017	80.623	Varige driftsmidler	84 852	89 087
29.882	30.501	Immaterielle eiendeler	47 394	47 164
104.205	218.675	Øvrige eiendeler 6	245 476	125 446
16.883.654	17.917.317	Eiendeler	18.037.690	16.992.033
261.000	56.000	Innskudd fra kredittinstitusjoner	56 000	261 000
9.733.173	10.615.994	Innskudd fra og gjeld til kunder 4	10 612 072	9 724 301
4.395.573	4.588.010	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer 7,13	4 588 010	4 395 573
32.742	22 175	Derivater 5,13	22 175	32 742
232.778	285.514	Annen gjeld og pensjonsforpliktelser 8	305 403	252 131
14.655.266	15.567.693	Sum gjeld	15.583.660	14.665.747
1.394.665	1.394.665	Egenkapitalbevis	1 394 665	1 394 665
		Egne egenkapitalbevis		
361.134	361.134	Overkursfond	361 135	361 134
288.915	370.072	Uttevningssfond	370 072	288 915
111.573	119.941	Avsatt til utbytte	120 981	113 013
3.231	3.473	Avsatt til gaver	3 473	3 231
58.318	60.668	Grunnfond	60 668	58 318
885	885	Kompensasjonsfond	885	885
9.667	38.786	Annen egenkapital	139 465	102 139
		Minoritetsandel	2 686	3 986
2.228.388	2.349.624	Sum egenkapital 10	2.454.030	2.326.286
16.883.654	17.917.317	Gjeld og egenkapital	18.037.690	16.992.033

Endring i egenkapital - Morbank

(Hele tusen kroner)	Eierandels- kapital ¹⁾	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Komp.- fond	Uttevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen EK	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.11	1.394.665	361.134	57.097	885	246.746	111.573	3.230	10.688	-21.724	2.164.295
Implementering av endret IAS 19 - Ytelser til ansatte ²⁾									-14.592	-14.592
Egenkapital 01.01.12	1.394.665	361.134	57.097	885	246.746	111.573	3.230	10.688	-36.316	2.149.703
Periodens resultat	0	0	1.221	0	77.036	76.706	3.230	9.002		167.195
Andre inntekter og kostnader									0	0
Totalresultat	0	0	1.221	0	77.036	76.706	3.230	9.002	0	167.195
Overført fra utjevningsfond					-34.867	34.867				0
Utdelt utbytte for 2011						-111.573			0	-111.573
Utdelt gavefond for 2011							-3.230			-3.230
Egenkapital 31.12.12	1.394.665	361.134	58.318	885	288.915	111.573	3.230	19.690	-36.316	2.202.096
Egenkapital 31.12.12	1.394.665	361.134	58.318	885	288.915	111.573	3.230	19.690	-21.724	2.216.686
Implementering av endret IAS 19 - Ytelser til ansatte ²⁾									11.701	11.701
Egenkapital 31.12.12, omarbeidet	1.394.665	361.134	58.318	885	288.915	111.573	3.230	19.690	-10.023	2.228.387
Periodens resultat	0	0	2.350	0	81.156	119.941	3.473	-4.495		202.425
Andre inntekter og kostnader								27.000	6.568	33.568
Totalresultat	0	0	2.350	0	81.156	119.941	3.473	22.505	6.568	235.993
Utdelt utbytte for 2012						-111.573				-111.573
Utdelt gavefond for 2012							-3.230			-3.230
Egenkapital 31.12.13	1.394.665	361.134	60.668	885	370.071	119.941	3.473	42.195	-3.455	2.349.624

¹⁾ Pr 31.12.2013 består eierandelskapitalen av 13.946.652 egenkapitalbevis à NOK 100.

²⁾ Se note 1

Endring i egenkapital - Konsern

(Hele tusen kroner)	Eierandels- kapital 1)	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Komp.- fond	Uttevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen EK	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.11	1.394.665	361.134	57.097	885	246.746	111.573	3.230	10.688	64.388	2.250.407	2.719	2.253.126
Implementering av endret IAS 19 - Ytelser til ansatte ²⁾									-15.171	-15.171	-145	-15.316
Egenkapital 01.01.12	1.394.665	361.134	57.097	885	246.746	111.573	3.230	10.688	49.217	2.235.235	2.574	2.237.810
Periodens resultat	0	0	1.221	0	77.036	78.147	3.230	9.002	3.954	172.590	1.440	174.030
Andre inntekter og kostnader									597	597		597
Totalresultat	0	0	1.221	0	77.036	78.147	3.230	9.002	4.551	173.187	1.440	174.627
Endringer dir. mot egenk. ved fusjon DS									1.729	1.729		1.729
Overført fra utjevningsfond					-34.867	34.867				0		0
Utdelt utbytte for 2011						-111.573				-111.573		-111.573
Utdelt gavefond for 2011							-3.230			-3.230		-3.230
Egenkapital 31.12.12	1.394.665	361.134	58.318	885	288.915	113.014	3.230	19.690	55.497	2.295.348	4.014	2.299.410
Egenkapital 31.12.12	1.394.665	361.134	58.318	885	288.915	113.014	3.230	19.690	70.669	2.310.520	4.159	2.314.725
Implementering av endret IAS 19 - Ytelser til ansatte ²⁾									11.733	11.733	-173	11.560
Egenkapital 31.12.12, omarbeidet	1.394.665	361.134	58.318	885	288.915	113.014	3.230	19.690	82.402	2.322.253	3.986	2.326.286
Periodens resultat	0	0	2.350	0	81.156	120.981	3.473	-4.495	29.196	232.661	1.051	233.712
Andre inntekter og kostnader								1.886	10.694	12.580	-1.113	11.467
Totalresultat	0	0	2.350	0	81.156	120.981	3.473	-2.609	39.890	245.241	-62	245.179
Endring dir. mot EK											-1.238	-1.238
Utdelt utbytte for 2012						-113.014				-113.014		-113.014
Utdelt gavefond for 2012							-3.230			-3.230		-3.230
Egenkapital 30.09.13	1.394.665	361.134	60.668	885	370.071	120.981	3.473	17.081	122.292	2.451.250	2.686	2.454.030

¹⁾ Pr 31.12.2013 består eierandelskapitalen av 13.946.652 egenkapitalbevis à NOK 100.

²⁾ Se note 1

Egenkapitalbevisbrøk - Morbank

(Hele tusen kroner)	31.12.2013	01.01.2013	31.12.2012
Eierandelskapital	1.394.665	1.394.665	1.394.665
Overkursfond	361.134	361.134	361.134
Uttevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	370.071	288.915	288.915
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	2.125.870	2.044.714	2.044.714
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	60.668	58.318	58.318
Kompensasjonsfond	885	885	885
B. Sum samfunnsleid kapital	61.553	59.203	59.203
Egenkapital eksklusiv utbytte, fond for urealiserte gevinster og annen egenkapital	2.187.423	2.103.917	2.103.917
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	97,19 %	97,19 %	97,19 %

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern (i hele tusen kroner)	4. kv. 2013	3. kv. 2013	2. kv. 2013	1. kv. 2013	4. kv. 2012	3. kv. 2012	2. kv. 2012	1. kv. 2012	4. kv. 2011
RESULTAT									
Renteinntekter	178 799	175 717	169 593	161 106	163 838	164 463	163 298	169 858	167 546
Rentekostnader	100 840	100 202	98 652	96 621	92 751	93 350	92 503	98 711	95 975
Netto renteinntekter	77 959	75 515	70 941	64 485	71 087	71 113	70 795	71 147	71 571
Provisjonsinntekter	41 843	43 236	36 386	33 294	33 917	27 571	25 136	24 526	21 091
Provisjonskostnader	1 995	2 181	1 565	2 258	1 962	1 779	2 080	1 706	2 091
Andre driftsinntekter	14 136	17 475	19 124	12 426	15 704	14 203	18 227	13 006	14 318
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	53 984	58 530	53 945	43 462	47 659	39 995	41 283	35 826	33 318
Utbytte og andre inntekter fra verdipapirer		1 439	4 724	1 565	8		747	4 440	168
Inntekter av eierinteresser	9 500	17 241	8 057	12 585	1 588	10 497	5 058	11 260	10 479
Netto verdiendring på finansielle eiendeler	14 437	309	-3 048	17 685	1 959	19 671	-16 559	9 150	-176
Netto avkastning på finansielle investeringer	23 938	18 989	9 733	31 835	3 555	30 168	-10 754	24 850	10 471
Sum inntekter	155 881	153 034	134 619	139 782	122 302	141 276	101 324	131 823	115 360
Personalkostnader	41 490	38 989	37 038	34 240	37 763	37 380	32 028	35 428	32 949
Administrasjonskostnader	17 236	18 253	17 936	18 009	17 272	16 140	18 524	17 522	19 074
Ordinære avskrivninger	4 238	4 201	4 185	4 140	4 204	3 894	3 857	3 534	3 465
Andre driftskostnader	6 709	7 204	8 302	9 892	10 171	4 988	11 245	10 440	10 255
Sum driftskostnader	69 673	68 647	67 461	66 281	69 410	62 402	65 654	66 924	65 743
Driftsresultat før tap	86 207	84 387	67 158	73 501	52 891	78 874	35 670	64 899	49 617
Tap på utlån og garantier	2 663	5 279	9 096	-501	10 805	374	4 440	-4 887	6 917
Resultat før skatt	83 544	79 108	58 062	74 002	42 086	78 500	31 230	69 786	42 700
Skattekostnad	18 735	15 974	14 363	11 932	9 158	13 870	3 876	20 669	-6 352
Periodens resultat	64 809	63 134	43 699	62 070	32 928	64 630	27 354	49 117	49 052
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>									
Aktuarielle gevinster og tap vedrørende ytelsespensjon	10 324			0	16 055				
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	1 583	453	-973	41	411	650	-464	0	-1 444
Skattekostnad	-2 891			0	-4 495				
<i>Poster som vil bli reklassifisert til resultat</i>									
Endr i virkelig verdi for inv tilgjengelig for salg	1 932					-			
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	998					0			
Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen	11 946	453	-973	41	11 971	650	(464,00)		-1 444
Totalresultat	76 755	63 587	42 726	62 111	44 900	65 280	26 890	49 117	47 608
NØKKELTALL FRA KVARTALSREGNSKAPENE	4. kv. 2013	3. kv. 2013	2. kv. 2013	1. kv. 2013	4. kv. 2012	3. kv. 2012	2. kv. 2012	1. kv. 2012	4. kv. 2011
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	10,7 %	10,8 %	7,6 %	10,8 %	5,7 %	11,5 %	5,0 %	8,8 %	8,8 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	12,7 %	10,8 %	7,5 %	10,8 %	10,5 %	11,6 %	4,9 %	8,8 %	8,5 %
Kostnadsprosent ²⁾	44,7 %	44,9 %	50,1 %	47,4 %	56,8 %	44,2 %	64,8 %	50,8 %	57,0 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	14 743 657	14 658 518	14 336 490	14 113 323	14 054 170	13 966 318	13 848 726	13 785 676	13 604 207
Brutto utlån til kunder inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	19 513 580	19 277 264	18 903 483	18 238 627	18 004 059	17 430 829	16 945 489	16 380 276	15 918 782
Innskudd fra kunder	10 612 072	10 214 272	10 563 426	9 745 924	9 724 301	9 388 521	9 566 501	8 982 291	9 130 823
Innskuddsdekning	72,0 %	69,7 %	73,7 %	69,1 %	69,2 %	67,2 %	69,1 %	65,2 %	67,1 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	4,9 %	5,0 %	3,5 %	2,4 %	3,3 %	1,3 %	3,0 %	4,9 %	5,3 %
Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	8,4 %	10,6 %	11,6 %	11,3 %	13,1 %	7,9 %	7,1 %	6,2 %	4,5 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	9,1 %	8,8 %	10,4 %	8,5 %	6,5 %	6,3 %	5,2 %	6,5 %	8,5 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital i kvartalet	17 871 099	17 767 904	17 537 805	17 118 171	16 754 454	16 465 712	16 091 093	15 852 759	16 028 963
Forvaltningskapital	18 037 690	17 704 508	17 831 300	17 244 309	16 992 033	16 516 876	16 414 548	15 767 637	15 937 881
Forvaltningskapital inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	22 807 613	22 323 254	22 398 293	21 369 613	20 946 417	19 975 712	19 981 668	18 362 237	18 252 456
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl. SB1 Boligkreditt									
Tapsprosent utlån ³⁾	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,3 %	0,5 %	0,6 %	0,4 %	0,4 %	0,3 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,5 %	0,5 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %
Soliditet									
Kapitaldeknings-/kjernekapitaldekningsprosent (konsern)	15,6 %	14,8 %	15,4 %	16,0 %	16,2 %	16,8 %	17,3 %	16,9 %	18,0 %
Kapitaldeknings-/kjernekapitaldekningsprosent (morbank)	17,6 %	17,2 %	17,7 %	18,3 %	18,4 %	19,2 %	19,7 %	19,2 %	20,2 %
Netto ansvarlig kapital/kjernekapital (konsern)	1.742.671	1.671.489	1.728.246	1.706.233	1.714.355	1.689.783	1.706.461	1.698.646	1.726.458
Netto ansvarlig kapital/kjernekapital (morbank)	2.004.073	1.984.303	2.023.883	2.006.978	2.002.338	1.981.615	1.987.817	1.976.079	2.000.098
Bokført egenkapital (konsern)	2.454.030	2.377.275	2.313.687	2.270.916	2.326.286	2.266.794	2.201.512	2.174.625	2.253.126
Kontor og bemanning									
Antall kontor	9	9	9	9	9	9	9	9	10
Antall årsverk	172	174	174	175	174	177	176	176	175
Egenkapitalbevis									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	122,50	121,50	114,50	119,00	113,50	107,00	108,50	120,00	117,00
Antall utstedte bevis	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	175,96	170,45	165,90	162,83	165,97	163,58	158,90	156,97	161,55
Resultat per egenkapitalbevis per kvartal (kr) (morbank) ⁴⁾	3,62	3,05	4,12	3,32	2,16	3,65	3,19	2,65	2,65
Resultat per egenkapitalbevis per kvartal (kr) (konsern) ⁴⁾	4,52	4,37	3,01	4,32	2,29	4,48	1,86	3,40	3,42
Pris / Resultat per egenkapitalbevis - annualisert	6,78	6,95	9,52	6,89	12,39	5,97	14,62	8,82	8,56
Pris / Bokført egenkapital	0,70	0,71	0,69	0,73	0,68	0,65	0,68	0,76	0,72

1) Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum kostnader i prosent av sum driftsinntekter

3) Netto tap i prosent av brutto utlån inkl. Boligkreditt. I tidligere delårsrapporter er det oppgitt annualiserte tall. De historiske tallene er omarbeidet per 3. kvartal 2013.

4) Kvartalsresultat eks. minoritetsinteresser multiplisert med egenkapitalbevisprosenten og dividert på gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis

Note 1 Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 Ringerike Hadeland avlegger kvartalsregnskapet etter International Financial Reporting Standards (IFRS). Alle tall er i hele 1.000 om ikke annet er angitt. Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta er NOK.

Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2012. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

IAS 1 Presentasjon av finansregnskapet

Fra første kvartal 2013 viser oppstillingen over andre inntekter og kostnader poster som reklassifiseres til resultatet og poster som ikke reklassifiseres til resultatet hver for seg.

IAS 19R Ytelser til ansatte

Fra første januar 2013 har konsernet anvendt IAS 19R Ytelser til ansatte og endret basis for beregning av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Konsernet har tidligere benyttet korridormetoden for regnskapsføring av uamortiserte estimataavvik. Korridormetoden er ikke lenger tillatt, og alle estimataavvik skal etter IAS 19R føres i oppstilling over andre inntekter og kostnader. Tidligere ble avkastning på pensjonsmidler beregnet ved bruk av en langsiktig forventet avkastning på pensjonsmidlene. Som følge av anvendelse av IAS 19R beregnes nå periodens netto rentekostnad ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen ved periodens begynnelse på netto forpliktelse. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premieinnbetalinger og utbetaling av pensjoner hensyntas. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte avkastningen regnskapsføres fortløpende mot andre inntekter og kostnader.

Korridoren per første januar 2012 er beregnet på nytt i samsvar med de prinsipper som oppstilles i IAS 19R ved at blant annet avkastningen på midlene for 2012 er satt lik diskonteringsrenten.

Implementeringen har gitt følgende balanseeffekter (konsern):

	Opprinnelig balanseført	Endring ved implementering	Ny balanseverdi
31. desember 2012			
Pensjonsforpliktelse (annen gjeld og pensjonsforpliktelser)	109.443	-16.055	93.388
Utsatt skatt/ (utsatt skattefordel)	-13.150	4.495	-8.655
Annen egenkapital	90.406	11.560	101.966

Balanseoppstillingen er omarbeidet som vist ovenfor.

Pensjonskostnaden i 2012 under tidligere prinsipp utgjorde 13,4 millioner kroner. Som følge av endret prinsipp for behandling av uamortisert estimataavvik og beregning av netto rentekostnad, økte den resultatførte pensjonskostnaden til 15,6 millioner kroner. Sammenligningstall i resultat er ikke omarbeidet da endringen er vurdert å være uvesentlig. Kapitaldekning, egenkapitalbevisbrøk og øvrige nøkkeltall er ikke omarbeidet for tidligere perioder.

IFRS 13 Måling av virkelig verdi

Konsernet har implementert IFRS 13 om virkelig verdi måling av finansielle instrumenter. Noteopplysningene bygger i stor grad på tilsvarende note i siste årsregnskap. Se note 13.

Note 2 Tap på utlån, garantier m.v.

Morbank		Periodens tapskostnader	Konsern	
31.12.12	31.12.13	(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
2 722	2 180	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	2 180	2 722
4 986	3 500	Periodens endring i gruppenedskrivninger	3 500	4 986
330	1 283	Periodens endring i amortiseringseffekter	1 283	330
1 988	8 886	Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er tapsavsatt	8 886	1 988
1 800	2 514	Periodens konstaterte tap hvor det tidligere ikke er tapsavsatt	2 514	1 800
- 1 094	- 1 826	Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	- 1 826	- 1 094
10 732	16 537	Periodens tapskostnader	16 537	10 732

Morbank		Individuelle nedskrivninger *)	Konsern	
31.12.12	31.12.13	(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
19 483	22 205	Individuelle nedskrivninger ved starten av perioden	22 205	19 483
- 1 988	- 8 886	- konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	- 8 886	- 1 988
- 3 634	- 5 350	- tilbakeføring av tidligere års nedskrivning	- 5 350	- 3 634
8 211	16 299	+ tapsavs. på engasjement hvor det tidligere ikke er tapsavsatt	16 299	8 211
593	24	+ økning i nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	24	593
- 460	93	amortiseringseffekter	93	- 460
22 205	24 385	Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	24 385	22 205

*) Individuelle nedskrivninger på garantier er oppført i balansen under "Annen gjeld" og er kr 1.270.500 per 31.12.13 (kr 2.900.000 for morbank og konsern per 31.12.12).

Morbank		Gruppenedskrivninger	Konsern	
31.12.12	31.12.13	(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
45 026	50 012	Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån, garantier m.v. IB	50 012	45 026
4 986	3 500	+ Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	3 500	4 986
50 012	53 512	Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån, garantier m.v. UB	53 512	50 012

Morbank		Misligholdte engasjement	Konsern	
31.12.12	31.12.13	(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
63 366	66 574	Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	66 574	63 366
- 8 361	- 9 073	Individuelle nedskrivninger	- 9 073	- 8 361
55 005	57 501	Netto misligholdte engasjement	57 501	55 005
13,2 %	13,6 %	Avsetningsgrad	13,6 %	13,2 %
0,4 %	0,3 %	Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån inkl. Boligkreditt	0,3 %	0,4 %

Morbank		Øvrige tapsutsatte engasjement	Konsern	
31.12.12	31.12.13	(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
27 846	35 492	Øvrige tapsutsatte engasjement	35 492	27 846
- 13 844	- 15 311		- 15 311	- 13 844
14 002	20 181	Netto tapsutsatte engasjement	20 181	14 002
49,7 %	43,1 %	Avsetningsgrad	43,1 %	49,7 %
0,2 %	0,2 %	Øvrige tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån inkl. Boligkreditt	0,2 %	0,2 %

Note 3 Brutto utlån fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.12	31.12.13	(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
168 521	166 879	Offentlig sektor	166 879	168.521
728 171	772 333	Primærnæringer	772 333	728.171
324 933	316 831	Industri	316 831	324.933
709 238	888 390	Bygg- og anleggsvirksomhet	888 390	709.238
245 249	228 925	Varehandel	228 925	245.249
85 578	99 112	Transport og lagring	99 112	85.578
131 445	134 319	Hotell og restaurantdrift	134 319	131.445
143 958	211 274	Forretningsmessig tjenesteyting	211 274	143.958
3 160 938	3 501 351	Omsetning/drift eiendommer	3 499 162	3.158.607
348 345	369 081	Diverse næringer	369 081	348.345
6 046 376	6 688 495	Sum næring	6 686 306	6 044 045
8 010 125	8 057 351	Lønnstakere o.l.	8 057 351	8.010.125
14 056 501	14 745 846	Sum brutto utlån	14 743 657	14 054 170
- 19 305	- 23 115	Individuelle nedskrivninger	- 23 115	- 19 305
- 50 012	- 53 512	Gruppevisse nedskrivninger	- 53 512	- 50 012
13 987 184	14 669 219	Sum balanseført netto utlån	14 667 030	13 984 853

Note 4 Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.12	31.12.13	(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
427.784	408.789	Offentlig sektor	408.789	427.784
279.330	300.519	Primærnæringer	300.519	279.330
182.006	145.011	Industri	145.011	182.006
306.481	337.481	Bygg- og anleggsvirksomhet	337.481	306.481
278.474	313.725	Varehandel	313.725	278.474
90.451	86.313	Transport og lagring	86.313	90.451
45.943	60.683	Hotell og restaurantdrift	60.683	45.943
480.366	702.083	Forretningsmessig tjenesteyting	702.083	480.366
732.860	884.134	Omsetning/drift eiendommer	880.212	723.988
698.664	691.912	Diverse næringer	691.912	698.664
3.522.359	3.930.652	Sum næring	3.926.730	3.513.487
6.210.814	6.685.343	Lønnstakere o.l.	6.685.343	6.210.814
9.733.173	10.615.994	Sum innskudd fra kunder	10.612.072	9.724.301

Note 5 Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Morbank og konsern

Finansielle derivater

(Hele tusen kroner)

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2013			31.12.2012		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
Renteinstrumenter		Eiendeler	Forpliktelse		Eiendeler	Forpliktelse
Renteswapper fastrente utlån	828 298	223	22 035	857 192	0	32 087
Renteswapper strukturerte kontrakter (BMB)						
Opsjoner strukturerte produkter (BMB)						
Korte rentebytteavtaler (FRA)						
Andre rentekontrakter						
Sum renteinstrumenter	828 298	223	22 035	857 192	0	32 087

Sikring av innlån

Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	1 750 000	24 238	140	1 225 000	24 352	655
Korte rentebytteavtaler (FRA)						
Andre rentekontrakter						
Sum renteinstrumenter	1 750 000	24 238	140	1 225 000	24 352	655

Andre finansielle derivater

Garanti Eksportfinans		189			734	226
Sum andre finansielle derivater i balansen	0	189	0	0	734	226

Sum valuta- og renteinstrumenter i tusen kroner

Sum renteinstrumenter	2 578 298	24 461	22 175	2 082 192	24 352	32 742
Sum andre finansielle derivater	0	189	0	0	734	226
Sum	2 578 298	24 649	22 175	2 082 192	25 086	32 968

Note 6 Øvrige eiendeler

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
31.12.12	31.12.13		31.12.13	31.12.12
62 059	77 295	Forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og opptj. ikke mottatte innt.	77 295	62 059
42 146	141 380	Andre eiendeler	168 180	63 387
104 205	218 675	Sum	245 476	125 446

Note 7 Verdipapirgjeld

SpareBank 1 Ringerike Hadeland emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern.

Verdipapirgjeld		
(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
Sertifikatgjeld, nominell verdi		
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	4 556 000	4 375 000
Verdijusteringer	32 010	20 573
Sum verdipapirgjeld	4 588 010	4 395 573

Endring i verdipapirgjeld				
(Hele tusen kroner)	31.12.13	Emmitert/utvidet i 2013	Forfalt/innløst i 2013	31.12.12
Sertifikatgjeld, nominell verdi				
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	4 556 000	1 325 000	-1 144 000	4 375 000
Verdijusteringer	32 010			20 573
Sum verdipapirgjeld	4 588 010	1 325 000	-1 144 000	4 395 573

Note 8 Annen gjeld og pensjonsforpliktelser

Morbank			Konsern	
31.12.12	31.12.13		31.12.13	31.12.12
59 976	60 967	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	60 967	59 976
92 051	79 771	Pensjonsforpliktelser	80 001	93 388
80 751	144 776	Annen gjeld	164 436	98 767
232 778	285 514	Sum annen gjeld og pensjonsforpliktelser	305 403	252 131

Note 9 Kapitaldekning

Morbank			Konsern	
31.12.12	31.12.13	(Hele tusen kroner)	31.12.13	31.12.12
1 394 665	1 394 665	Egenkapitalbevis	1 394 665	1 394 665
		Egne egenkapitalbevis		
361 134	361 134	Overkursfond	361 135	361 134
286 592	370 072	Utjevningsfond	370 072	286 593
111 573	119 941	Avsatt til utbytte	120 981	113 013
3 231	3 473	Avsatt til gaver	3 473	3 231
58 251	60 668	Grunnfond	60 668	58 251
885	885	Kompensasjonsfond	885	885
- 2 034	38 786	Annen egenkapital	139 465	90 405
		Minoritetsandel	2 686	4 159
2 214 297	2 349 624	Sum balanseført egenkapital	2 454 030	2 312 336
		<u>Fradragsposter - kjernekapital:</u>		
- 32 421	- 30 501	Immaterielle eiendeler	- 47 394	- 49 647
- 114 803	- 123 414	Avsatt til utbytte og gaver	- 124 454	- 116 244
		Periodens resultat		
- 64 735	- 191 636	Kjernekapital i andre finansinst.	- 191 636	- 64 735
		Pålegg kapitaldekningsreserve	- 347 875	- 367 355
2 002 338	2 004 073	Sum kjernekapital	1 742 671	1 714 355
2 002 338	2 004 073	Sum ansvarlig kapital	1 742 671	1 714 355
10 889 825	11 364 025	Beregningsgrunnlag	11 136 525	10 600 800
18,4 %	17,6 %	Kjernekapitaldekning	15,6 %	16,2 %
18,4 %	17,6 %	Kapitaldekning	15,6 %	16,2 %

Note 10 Egenkapitalbevisiere og spredning av egenkapitalbevis per 31.12.2013

Det var 2.235 egenkapitalsbevisiere per 31.12.2013. De største var:			
		Antall	% av totalt antall egenkapital-bevis
1	SPAREBANKSTIFTELSEN RINGERIKE	4.183.993	30,00 %
2	SPAREBANKSTIFTELSEN GRAN	2.789.330	20,00 %
2	SPAREBANKSTIFTELSEN JEVNAKER LUNNER NITTEDAL	2.789.330	20,00 %
4	FRES AS	374.746	2,69 %
5	MP PENSJON PK	292.034	2,09 %
6	GJENSIDIGE FORSIKRING	205.034	1,47 %
7	AKA AS	200.000	1,43 %
8	RINGERIKS KRAFT AS	163.967	1,18 %
9	NORDIC FINANCIALS AS	75.883	0,54 %
10	WENAAS KAPITAL AS AK	62.007	0,44 %
11	FIRST PARTNERS HOLDING 5 AS	57.480	0,41 %
12	WENAASGRUPPEN AS	55.600	0,40 %
13	Allumgården	54.987	0,39 %
14	SPAREBANKEN HEDMARK ØKONOMIAVDELINGEN	41.338	0,30 %
14	PARETO AS	41.338	0,30 %
14	RG HOLDING AS	41.338	0,30 %
17	LUNNER ALMENNING	40.322	0,29 %
18	STIKSRUD HOLDING AS	33.000	0,24 %
19	VERDIPAPIRFONDET EIK	30.407	0,22 %
20	OTTO OLSEN INVEST AS	30.000	0,22 %
Sum 20 største		11 562 134	82,90 %
Øvrige egenkapitalbevisiere		2 384 518	17,10 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)		13 946 652	100 %

Note 11 Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten. Kunderelaterte inntekter/ kostnader og balanseposter er reelle, mens de øvrige postene knyttet til bankvirksomheten foreløpig ligger som ikke-rapporterbare segmenter.

Rapporteringen av segmenter er inndelt i følgende områder: Lokalbanken inneholder privatkunder for hele banken, samt mindre bedriftskunder. I tillegg rapporteres større bedriftsengasjementer i egen enhet og eiendomsmegling .

Konsernelimineringer fremkommer i kolonnen for ikke-rapporterbare segmenter.

Banken opererer i et geografisk avgrenset område og rapportering på geografiske sekundærsegmenter gir lite tilleggsinformasjon

Konsern 31.12.2013

(Hele tusen kroner)	Lokalbanken	BM Større engasjementer	Eiendoms- megling	Ikke-rapporterbare segmenter	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter	110.476	207.103	519	-29.198	288.900
Netto provisjons- og andre inntekter	128.430	18.723	59.048	88.215	294.416
Driftskostnader			52.446	219.615	272.061
Resultat før tap	238.905	225.827	7.121	-160.598	311.253
Tap på utlån og garantier	2.696	13.842		0	16.537
Resultat før skatt	236.209	211.985	7.121	-160.598	294.716

	Lokalbanken	BM Større engasjementer	Eiendoms- megling	Ikke-rapporterbare segmenter	Totalt konsern
BALANSE					
Utlån til kunder	8.262.194	6.483.652		-2.189	14.743.657
Individuell nedskrivning utlån	-3.332	-19.783			-23.115
Gruppenedskrivning utlån	-10.134	-43.378			-53.512
Andre eiendeler			35.646	3.335.014	3.370.660
Sum eiendeler pr segment	8.248.728	6.420.491	35.646	3.332.825	18.037.690
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.075.337	3.540.657		-3.922	10.612.072
Annen gjeld og egenkapital			35.646	7.389.972	7.425.618
Sum egenkapital og gjeld pr segment	7.075.337	3.540.657	35.646	7.386.050	18.037.690

Note 12 SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Ringerike Hadeland har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt etablert en likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner begrenset til en samlet verdi av netto tolv måneders forfall i SpareBank 1 Boligkreditt. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken.

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. For mer informasjon om regnskapsmessige behandling av avtalene se note 2 og note 10 i årsregnskapet.

Note 13 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I forbindelse med implementering av IFRS 13 krever det presentasjon i delårsregnskapene av virkelig verdimåling per nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

- notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
- verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen, (nivå 2)
- verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger) (nivå 3)

For ytterligere beskrivelse henvises til sist avlagte årsregnskap og note 23 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter, samt note 24 Virkelig verdi av finansielle instrumenter.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2013.

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		24.649		24.649
- Obligasjoner og sertifikater		1.083.387		1.083.387
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	57.754	5.220	24.251	87.225
- Fastrentelån			1.211.984	1.211.984
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter			355.178	355.178
Sum eiendeler	57.754	1.113.256	1.591.413	2.762.423
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over				
- Derivater		22.175		22.175
Sum forpliktelser	0	22.175	0	22.175

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2012.

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		25.086		25.086
- Obligasjoner og sertifikater		984.146		984.146
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	84.134	14.663	19.575	118.372
- Fastrentelån			1.421.760	1.421.760
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter			242.542	242.542
Sum eiendeler	84.134	1.023.895	1.683.877	2.791.906
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		32.742		32.742
Sum forpliktelser	0	32.742	0	32.742

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs og andeler i norske verdipapirfond utpekt til virkelig verdi ved første gangs innregning.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	31.12.2013	31.12.2012
Inngående balanse	262.117	167.721
Investeringer i perioden	53.891	92.346
Reklassifisering fra FKV	54.580	
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-
Gevinst eller tap ført i resultatet	6.955	2.050
Gevinst eller tap ført direkte mot totalresultatet	1.886	-
Utgående balanse	379.429	262.117
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-	-

Note 14 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser, og/eller risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst i eiendeler. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i overordnet likviditetsstrategi vedtatt av styret. Bankens retningslinjer for likviditetsstyring og funding gjenspeiler bankens konservative risikoprofil innen likviditetsområdet. Likviditetsstyringen har både et kortsiktig og langsiktig perspektiv og bidrar til at banken sikres tilstrekkelig finansiell styrke og evne til å overleve kritiske situasjoner.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal ha en tilstrekkelig reserve av likvide aktiva for å dekke normal drift med moderat vekst i minimum 12 måneder uten tilgang til ekstern funding. I tillegg skal banken ha en tilstrekkelig buffer av meget likvide aktiva av høy kvalitet (likviditetsbuffer) for å dekke en netto negativ kontantstrøm neste 30 dager i et stressscenario (stort stress i både bank og marked). Det gjennomføres jevnlig stresstester av likviditetssituasjonen med vurdering av betydningen for bankens likviditet. Som en del av strategien er det også utarbeidet beredskapsplaner for håndtering av likviditetssituasjonen i krisescenarier.

Gjennomsnittlig restløpetid på bankens innlån i senior usikrede obligasjonslån var per 31.12.13 2,49 år.

Note 15 Finansielle instrumenter og motregning

Fra og med 2013 skal banken opplyse om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring ihht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge ihht. IFRS 7.13 A-F.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland har ikke inngått ISDA-avtaler som tillater motregning på finansielle instrumenter. Kunder som driver tradingvirksomhet henvises til Sparebank 1 SMN for utøvelse av virksomheten.

Lokalbanker

SpareBank 1 Ringerike
Søndre Torv 6
3504 Hønefoss

SpareBank 1 Hole
Vik Torv
3530 Røyse

SpareBank 1 Nittedal
Mattias Skyttersvei 21-23
1482 Nittedal

SpareBank 1 Jevnaker
Storgata 14
3520 Jevnaker

SpareBank 1 Lunner
Harestua Senter
2743 Harestua

SpareBank 1 Gran
Smietorget
2750 Gran

Avdelingskontor

SpareBank 1 Ringerike
avd. Hønen
Hønengaten 72
3515 Hønefoss

SpareBank 1 Ringerike
avd. Sokna
Hallingdalveien 29
3534 Sokna

SpareBank 1 Gran
avd. Brandbu
Storlinna 44
2760 Brandbu

Konsernet SpareBank 1 Ringerike Hadeland
Postboks 518 Sentrum
Søndre Torv 6
3504 Hønefoss
Telefon: 02130
Telefaks: 32 11 33 01
E-post: firmapost@rhbank.no